

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4709-2

18. september 2020

Spørsmål nr. 2588 fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad til kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup

Spørsmål:

Kan kommunalministeren gjøre rede for antall innsigelser som er fremmet av fylkeskommuner, Fylkesmenn og Statens Vegvesen i tidsrommet 2010 til 2020 i forhold til antall plansaker?

Begrunnelse:

Fylkesmannen og Statens Vegvesens innsigelsesmulighet er en stor bremsekloss for lokaldemokratiet. Da FrP og Høyre dannet regjering i 2013 ble dette strammet inn for å fremme vekst og lokalt selvstyre gjennom brev og signal, samt noen lovendringer. Så sent som i 2019 gikk det ut et nytt brev fra kommunalministeren om at Fylkesmennene måtte skjerpe bruken av innsigelsesmuligheten ytterligere. FrP opplever fremdeles, etter syv år med et stortingsflertall som vil føre borgerlig politikk, at det blir fremmet for mange innsigelser.

Svar:

Kommunene rapporterer om tallet på innsigelser til kommunale planer gjennom KOSTRA-systemet (KOMmune-STat-RApportering). Disse tallene gjøres tilgjengelige av Statistisk sentralbyrå på www.ssb.no/statbank. På grunn av endrede tidsserier, har det på kort tid ikke latt seg gjøre å hente frem tall eldre enn 2013. Tallene for 2020 vil ikke være tilgjengelige før i 2021. I dette svaret viser jeg derfor til rapporterte tall for perioden 2013–2019.

Det er fylkesmennene som fremmer flest innsigelser, både til kommune(del)planer og reguleringsplaner. Dette reflekterer at fylkesmennene er satt til å ivareta nasjonale interesser

på vegne av flere departementer, herunder Justis- og beredskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Statens vegvesen fremmer innsigelser bare på vegne av Samferdselsdepartementet, blant annet når lokale vedtak fordyrer utbygging av nasjonal infrastruktur. Når det gjelder fylkeskommunene, fremmes innsigelsene etter politisk behandling i fylkestingene, og regjeringen kan ikke styre omfanget av og begrunnelsene for disse.

KOSTRA-tallene viser at kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner for areal oftere blir møtt med innsigelse enn reguleringsplaner, slik det går fram av tabellene under. Dette er som forventet, ettersom hensikten med de overordnede planene er å avklare rammene for arealbruken, mens reguleringsplanene er en mer detaljert oppfølging.

Kommuneplaner og kommunedelplaner møtt med innsigelser i årene 2013–2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall planer på høring	138	133	174	99	79	146	161
Antall innsigelser fra fylkeskommunene	63 (46 %)	74 (56 %)	69 (40 %)	30 (30 %)	18 (23 %)	62 (42 %)	42 (26 %)
Antall innsigelser fra fylkesmennene	87 (63 %)	117 (88 %)	108 (62 %)	90 (91 %)	49 (62 %)	96 (66 %)	87 (54 %)
Antall innsigelser fra Statens vegvesen	32 (23 %)	42 (32 %)	42 (24 %)	20 (20 %)	17 (22 %)	42 (29 %)	28 (17 %)

Reguleringsplaner møtt med innsigelser i årene 2013–2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall planer på høring	1958	2198	2055	1853	1797	1746	1603
Antall innsigelser fra fylkeskommunene	168 (9 %)	131 (6 %)	122 (6 %)	71 (4 %)	75 (4 %)	89 (5 %)	75 (5 %)
Antall innsigelser fra fylkesmennene	327 (17 %)	216 (10 %)	255 (12 %)	187 (10 %)	198 (11 %)	239 (14 %)	214 (13 %)
Antall innsigelser fra Statens vegvesen	126 (6 %)	125 (6 %)	164 (8 %)	111 (6 %)	112 (6 %)	126 (7 %)	76 (5 %)

Alternativet til innsigelsesinstituttet er at flere saker må behandles etter sektorlover, i stedet for at de avklares mellom myndighetene i planprosesser som er styrt av kommunene. Det vil etter mitt syn være en dårligere løsning for lokaldemokratiet. Regjeringen har i stedet arbeidet systematisk med å effektivisere og forbedre planprosessene, blant annet gjennom veiledere og ved å tydeliggjøre hva som er nasjonale interesser som kan utløse innsigelse. Kommunene har fått økt plankompetanse og lager i all hovedsak gode og gjennomarbeidede planer.

Både kommuner og statlige myndigheter har fått tydelige føringer om å legge opp til bedre dialog og samhandling, og at innsigelser skal begrenses til situasjoner der det er nødvendig for å ivareta nasjonale eller viktige regionale interesser. Dette er i tråd med regjeringens politiske plattform, der det slås fast at det skal legges stor vekt på lokaldemokratiet i plan- og utbyggingssaker.

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Nikolai Astrup". The signature is written in a cursive, flowing style.

Nikolai Astrup